

KLAGANDE

Hajper Ltd C87790, 502081-6574

Ombud: Advokat Peder Oxhammar
Baker & McKenzie Advokatbyrå KB**MOTPART**

Spelinspektionen

ÖVERKLAGAT BESLUT

Spelinspektionens beslut den 17 februari 2021, dnr 19SI2710, bilaga 1

SAKEN

Varning och sanktionsavgift enligt spellagen (2018:1138)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten ändrar det överklagade beslutet endast på så sätt att sanktionsavgiften bestäms till 40 miljoner kr.

BAKGRUND

Under Spelinspektionens tillsyn har det framkommit att Hajper Ltd (nedan Hajper/bolaget) har gjort insättningar på utpekade kunders spelkonton och gett dem gratisspel under början av 2019. Den första spelaren (spelare A) har vid fyra tillfällen under tre dagar i april fått insättningar om sammanlagt 7 400 kr, fått så kallade free spins vid två tillfällen i januari och april och fått så kallade free bets vid tre tillfällen i februari och mars. Den andra spelaren (spelare B) har fått insättningar vid fem tillfällen i februari och mars om totalt 13 500 kr och free spins vid ett tillfälle i mars. I Spelinspektionens utredningsunderlag finns skriftlig kommunikation mellan spelarna och Hajper.

Spelinspektionen beslutade den 17 februari 2021 att meddela Hajper en varning och att påföra bolaget en sanktionsavgift om 50 miljoner kr. Som skäl för beslutet angavs i korthet följande. Bolaget har genom insättningar och gratisspelen ovan lämnat bonusar utöver en spelares första speltillfälle och därmed brutit mot bonusbestämmelsen. Därtill har bolaget brutit i sin omsorgsplikt genom att lämna sådana gåvor till spelare som samtidigt identifierats som sårbara och som det under samma period har sett ett behov av att ge upplysningar om egenåtgärder som kan vidtas för att begränsa sitt spelande. Beträffande den ena spelaren, som fick insättningar på sitt konto i april, hade bolaget dessutom höjt risknivån vid två tillfällen i mars och kort efter den aktuella tidsperioden uppgav denne att hen lider av ett spelberoende och att gåvorna som bolaget delat ut triggat hens spelbegär. Överträdelsen är allvarlig men omständigheterna är sådana att en varning får anses vara tillräckligt ingripande. Varningen ska förenas med en sanktionsavgift. Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek har beaktats överträdelsernas allvar, hur länge de har pågått, bolagets omsättning samt uppgifterna om dess GGR (gross gaming revenue, vilket avser insatser minus utbetalda vinster). Det är fråga om flera allvarliga överträdelser av spellagens bonusbestämmelse i förening med brister i omsorgsplikten som pågått under en inte obetydlig tid och det förfarande som bolaget tillämpat i förhållande till spelarna har gjort överträdelserna särskilt allvarliga. Mot den bakgrunden bestäms sanktionsavgiften till 50 miljoner kronor. De närmare skälen för Spelinspektionens beslut framgår av bilaga 1.

YRKANDEN OCH GRUNDER M.M.

Hajper yrkar i första hand att bolaget inte ska tilldelas en varning eller sanktionsavgift och i andra hand att det endast ska tilldelas en anmärkning och att sanktionsavgiften sätts ned helt eller till ett skäligt belopp understigande 50 miljoner kr.

Bolaget menar att det varken har handlat i strid med bonusbestämmelsen eller omsorgsplikten och att det därmed saknas grund för att meddela en varning och sanktionsavgift. För det fall en överträdelse skulle anses ha skett är den under alla omständigheter inte allvarlig, varför det endast förelegat grund att meddela en anmärkning. Sanktionsavgiften är under alla omständigheter oskäligt hög.

Spelinspektionen anser att överklagandet ska avslås i sin helhet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Har bolaget överträtt bestämmelser i spellagen?

Bonusar

En licenshavare får endast erbjuda eller lämna bonus vid det första tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel (14 kap. 9 § spellagen). En bonus är en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet (2 kap. 3 § 3 spellagen).

Hajper invänder mot den tolkning som Spelinspektionen har gjort av begreppet bonus och anser att bestämmelsen ifråga är otydlig, medan Spelinspektionen menar att bestämmelsen inte ger större tolkningsutrymme än att den kan tillämpas. Bolaget menar att de penninggåvor som har lämnats ifråga utgör bonusar då de inte utgör rabatter eller ett liknande ekonomiskt incitament och att de saknar koppling till spelet då de inte varit förenade med villkor kopplade till spelet utan när som helst kunde tas ut. Det anför att definitionen av en rabatt är ett avdrag på något som har ett förutbestämt pris och ett ekonomiskt incitament är en monetär anledning för någon att utföra en viss handling, medan en gåva å andra sidan är en överföring av äganderätten till något utan krav på motprestation, vilket inte är samma sak som en rabatt. Enligt bolagets mening ger förarbetsuttalanden och spelförordningen (2018:1475) stöd för att en bonus alltid är kopplad till vissa villkor, medan det annars är fråga om en

gåva. Spelinspektionen menar dock att det inte varit fråga om villkorslösa gåvor, utan att denna form av lojalitetsbonusar förutsätter att det har förekommit spel.

Att insättningar på ett spelkonto och free spins kan utgöra bonusar i spellagens mening, liksom att bonusbestämmelsen även med det tolkningsutrymme som finns är tillräckligt tydlig, har klargjorts i praxis (se t.ex. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Förvaltningsrätten har tidigare funnit att när en spelare kan få en kontantutbetalning endast genom att ha ett spelkonto, men där det inte förutsätts spelande vare sig innan eller efter, är kopplingen till spelet inte direkt utan indirekt och det är därmed inte fråga om en bonus i spellagens mening (se förvaltningsrättens dom den 15 december 2020 i mål nr 6191-19).

Av epostkommunikationen som skett mellan spelarna och bolaget i samband med de nu aktuella insättningarna och gratisspelen framgår bl.a. följande. Den ena spelaren har uttryckt att spelandet inte gått så bra den senaste tiden och efterfrågat en insättning, varpå bolaget gjort en sådan. När spelaren påtalat att hen hoppats på ett större belopp och frågat hur mycket hen ligger back totalt hos Hajper har bolaget uttryckt att det, efter att ha gått igenom spelarens konto och ha sett den lojalitet spelaren visat bolaget, kommer sätta in ett nytt större belopp på dess spelkonto. Den andra spelaren har, efter att ha uttalat missnöje med beloppet på en bonus hen fått, uttryckt att Hajper måste visa betydligt bättre goodwill för att få hen att spela mer hos bolaget. Dagen efter fick hen en ny, större, insättning på sitt spelkonto. Vid ett annat tillfälle begärde spelaren ifråga s.k. cashback efter att hen uppgett att hen satt in och förlorat ett stort belopp, varpå bolaget gjorde en insättning på spelkontot. Efter att spelaren hotat med att byta casino gjordes en till insättning samma dag. Förvaltningsrätten anser att det därmed med tydlighet framgår att insättningarna och gratisspelen har förutsatt spelande på bolagets plattform. Huruvida gratisspelen exempelvis har syftat till att vara en belöning för lojala spelare eller, vilket

bolaget framhåller är fallet beträffande vissa free spins som getts till spelare A, syftat till att kompensera en spelare för att det förekommit tekniska fel saknar enligt rättens mening betydelse. Kopplingen till spelet har således varit direkt och insättningarna och gratisspelen har utgjort bonusar i lagens mening. Förvaltningsrätten anser därmed, i likhet med Spelinspektionen, att Hajper har överträtt spellagens bonusbestämmelse.

Omsorgsplikt

En licenshavare ska säkerställa att sociala och hälsomässiga hänsyn iakttas i spelverksamheten för att skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det finns anledning till det (omsorgsplikt). I omsorgsplikten ingår att motverka överdrivet spelande genom fortlöpande kontroll av spelbeteende (14 kap. 1 § spellagen).

Av förarbetena till spellagen (prop. 2017/18:220 s. 322) framgår bl.a. följande. Licenshavarens skyldighet att aktivt utöva omsorgsplikten genom att säkerställa att sociala och hälsomässiga skyddshänsyn tas innebär att licenshavaren ska följa spelarens beteenden för att vid behov kunna begränsa spelandet. Innebörden av begreppet överdrivet spelande bör avgöras med hänsyn till spelarens uppställda gränser för insättningar, förlustgränser, inloggningstid och förändrat spelbeteende m.m. Innehållet i omsorgsplikten kommer till uttryck genom krav på ett antal spelansvarsåtgärder i detta kapitel. Vad omsorgsplikten i övrigt inbegriper kommer att med stöd av dessa bestämmelser, och meddelade föreskrifter på området, utvecklas i praxis.

Bolaget framhåller att det, till skillnad mot vad Spelinspektionen har angett, inte har identifierat någon av spelarna ifråga som sårbara och anför i sammanhanget bl.a. följande. Att riskprofilpoängen ökade för spelare A kort innan de aktuella bonusarna lämnades är korrekt, men någon ökning av denna, eller något annat mätbart värde i hens beteende, skedde inte efter att bonusarna lämnades. Inget i kommunikationen med spelaren tydde på att hen hade ett

spelproblem, och hen har följaktligen inte identifierats som en riskspelare förrän i juli 2019 då hen upplyste bolaget om sitt påstådda spelberoende. Det faktum att spelare B lämnats upplysningar om ansvarsfullt spelande medför inte på något sätt att hen identifierats som sårbar, och det finns inte bevis på att hens spelbeteende eskalerat under den tid hen fick bonusar. Spelaren har i kommunikation angett att hen har förlorat betydande belopp, men transaktionshistoriken visar att förlusterna varit betydligt mindre än hen påstått. Spelaren har kontaktats flera gånger för att säkerställa att hen var bekväm med sin spelnivå och även rått att använda de verktyg för ansvarsfullt spelande som bolaget tillhandahåller.

Spelinspektionen menar att det varken går att ge en uttömmande beskrivning av vilka åtgärder som en licenshavare måste vidta för att anses ha uppfyllt sin omsorgsplikt eller se till vissa vidtagna åtgärder isolerat, utan att åtgärderna måste ses i ett sammanhang utifrån bolagets sammantagna agerande gentemot en viss spelare och att det centrala är vad som har förmedlats till och uppfattats av denne. Spelinspektionen menar att samtliga utbetalningar till spelarnas spelkonton har gjorts med utgångspunkt i att de är uppskattade kunder och att syftet har varit att uppmuntra till ytterligare spel. I situationer där bolaget enbart borde ha manat till försiktighet har det alltså, enligt inspektionens mening, genom sitt agerande istället uppmuntrat till ytterligare spelande.

Bolaget menar att gåvorna inte kan anses gjorda i syfte att uppmuntra ett ohälsosamt spelande eller spel med medel som spelaren inte har råd att förlora, eftersom gåvorna varit gratis utan krav på motprestation, och framhåller även att det saknas bevis gällande ett samband mellan gåvorna och spelarnas spelbeteende.

Förvaltningsrätten anser att samtliga av bolagets vidtagna åtgärder gentemot spelarna under relevant period måste beaktas vid bedömningen om bolaget har uppfyllt sin omsorgsplikt. Huruvida en faktisk påverkan på spelbeteendet eller

några andra faktiska negativa konsekvenser kunnat påvisas saknar enligt förvaltningsrätten avgörande betydelse för om omsorgsplikten är uppfylld.

Förvaltningsrätten anser att Hajpers agerande med bl.a. utgivande av bonusar har inneburit uppmuntran till fortsatt spelande. Utifrån att risknivån för spelare A hade höjts vid två tillfällen veckorna innan den första av de i målet aktuella insättningsbonusarna lämnades och spelare B fått information om egna åtgärder hen kan vidta för att begränsa sitt spel bl.a. under dagarna efter att insättningar gjorts på spelkontot och vid ett tillfälle till och med blivit uppmanad att pausa sitt spelande och fått en insättningsbonus på sitt spelkonto i samma epostmeddelande har det funnits tydliga indikationer på riskfyllt spelande. Bolaget har alltså trots det lämnat bonusar till spelarna ifråga, och dess agerande har således sammantaget inte syftat till att skydda de aktuella spelarna mot överdrivet spelande, utan inneburit ett åsidosättande av omsorgsplikten.

Överträdelsernas allvar och val av ingripande

Förvaltningsrätten har alltså funnit att Hajper har överträtt spellagens bestämmelse om bonuserbudanden och åsidosatt sin omsorgsplikt.

Om en licenshavare åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen eller villkor som meddelats med stöd av lagen ska Spelinspektionen förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen som huvudregel återkallas, men om det är tillräckligt kan istället en varning meddelas. Om överträdelsen är ringa eller ursäktlig kan man avstå från ingripande. Detsamma gäller bl.a. om licenshavaren vidtar rättelse (18 kap. 12 § spellagen, jfr prop. 2017/18:220 s. 340).

Bolaget framhåller att det när Spelinspektionen meddelade det nu aktuella beslutet hade fått en ny spellicens för en ny tidsperiod, och menar att det är tveksamt om det lagligen kan utfärdas sanktioner efter licensperiodens utgång

när tillsynsmyndigheten redan haft tillgång till all relevant information i nästan ett år vid tidpunkten för det nya licensbeslutet. Spelinspektionen menar att dessa omständigheter saknar betydelse och att det skulle få orimliga konsekvenser att tillämpa en sådan ordning. Förvaltningsrätten anser att det saknas hinder för att utfärda sanktioner endast för att en viss tid förflutit sedan överträdelserna och bolaget fått en förnyad licens.

I spellagens förarbeten anges, med hänvisning till 3 kap. 1 §, att ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syften desto allvarigare är en överträdelse av bestämmelsen (prop. 2017/18:220 s. 352). En överträdelse av spellagens bonusbestämmelse är som utgångspunkt allvarlig (se bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 januari 2022 i mål nr 204-21). Förvaltningsrätten finner att det inte finns skäl att i detta fall göra någon annan bedömning. Även överträdelser av bestämmelser som rör spelansvar och omsorgsplikten där ett bolag inte har iakttagit konsumentskyddsintressen och framför allt skyddet av spelare med ett problematiskt spelande har ansetts vara mycket allvarliga förseelser (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 oktober 2020 i mål nr 3745-19, jfr även prop. 2017/18:220 s. 352). Utifrån överträdelsernas art och de aktuella bestämmelsernas betydelse för att uppnå spellagens syften ifråga om konsumentskydd och begränsning av de negativa konsekvenserna av spelande anser förvaltningsrätten att de aktuella överträdelserna är allvarliga. Något lindrigare ingripande än en varning är därmed inte aktuellt.

Om en licenshavare får en varning får denna förenas med en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen). Man kan dock avstå från att ta ut sanktionsavgift om överträdelserna är ringa eller ursäktlig, eller om det annars framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § andra stycket spellagen). I fall där Spelinspektionen dröjt oskäligt lång tid med att fatta beslut i ett ärende bör avgiften kunna sättas ned helt (prop. 2017/18:220 s. 236).

Förvaltningsrätten anser inte att bolagets överträdelser kan anses vara ringa eller ursäktliga. Mot bakgrund av de utredningsåtgärder som vidtagits under ärendets handläggning hos Spelinspektionen finner förvaltningsrätten inte heller att det dröjt oskäligt lång tid för Spelinspektionen att fatta det överklagade beslutet. Det har inte heller i övrigt framkommit omständigheter som medför att det kan anses vara oskäligt att ta ut sanktionsavgiften. Spelinspektionen har således haft fog för att påföra bolaget sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kr och högst 10 procent av licenshavarens omsättning av sådan verksamhet som är licenspliktig enligt spellagen det närmast föregående räkenskapsåret (19 kap. 13 § spellagen).

Om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret, eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas (19 kap. 13 § andra stycket spellagen). De aktuella överträdelserna har förvisso skett under bolagets första verksamhetsår, men eftersom det överklagade beslutet fattades när det redan fanns uppgifter hos Skatteverket gällande dess omsättning 2019 delar förvaltningsrätten uppfattningen att det är detta belopp som ska läggas till grund för beräkningen av den maximala sanktionsavgiften.

Bolaget anför att det är dess nettoomsättning och inte dess bruttoomsättning som ska läggas till grund för bestämmandet av sanktionsavgiften.

Kammarrätten i Jönköping har slagit fast att omsättning i 19 kap. 13 § spellagen avser bruttoomsättningen (jfr bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Även med beaktande av vad bolaget anför i denna del anser förvaltningsrätten att det även i detta mål är den av Spelinspektionen använda tolkningen av begreppet omsättning som ska tillämpas, dvs. bruttoomsättningen. Hajper har inte invänt mot den av

Spelinspektionen beaktade bruttoomsättningen i sig. Sanktionsavgiften får således inte fastställas till mer än drygt 640 miljoner kr.

När sanktionsavgiftens storlek beslutas ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått (19 kap. 15 § spellagen).

Sanktionsavgiftens storlek är ett sätt att ytterligare gradera varningen (prop. 2017/18:220 s. 236). Också omständigheter som talar i mildrande riktning bör vägas in. Sådana omständigheter kan vara att licenshavaren snabbt upphör med överträdelsen sedan den påtalats av spelmyndigheten eller samarbetar väl med myndigheten under utredningen (prop. 2017/18:220 s. 352).

Hajper gör gällande att Spelinspektionen har använt en felaktig metod för fastställandet av sanktionsavgift eftersom Kammarrätten i Jönköping har klargjort att en omsättningsbaserad metod inte ska användas för att bestämma en sanktionsavgifts storlek. Förvaltningsrätten konstaterar att Kammarrätten i Jönköping i vissa situationer ansett att sanktionsavgiften ska bestämmas helt oberoende av omsättningen (Kammarrätten i Jönköpings domar den 31 maj 2021 i mål nr 105-20 och 106-20). Anledningen till detta var att kammarrättens majoritet fann att den aktuella överträdelsen inte haft ett direkt samband med spelbolagets omsättning. I andra mål har Kammarrätten i Jönköping godtagit att hänsyn tas till licenshavarnas omsättning vid bestämmandet av sanktionsavgiften (jfr bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 18 juni 2021 i mål nr 2232-20). Förvaltningsrätten finner att de överträdelser av spellagen som bolaget har gjort sig skyldigt till har ett direkt samband med bolagets vilja att öka sin omsättning. Med hänsyn härtill och då en sanktionsavgift ska kunna ha en såväl avskräckande som vinsteliminierande effekt bör bolagets omsättning beaktas när sanktionsavgiftens storlek bestäms. Spelinspektionen har alltså haft fog för att beakta omsättningen vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek.

Spelinspektionen har vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktat överträdelsernas allvar, hur länge de pågått samt bolagets omsättning och GGR. Den av Spelinspektionen beslutade sanktionsavgiften uppgår till 7,8 procent av den maximala avgift som teoretiskt enligt den uppskattade omsättningen kunnat beslutas, och således 0,78 procent av bolagets omsättning det aktuella året. Detta är i sig inte anmärkningsvärt men avgiften måste även vid en helhetsbedömning stå i proportion till de aktuella överträdelserna. Några tydliga matematiska beräkningar, där en metod för beräkningen beskrivs och de olika stegen kvantifieras så som bolaget menar att myndigheter normalt gör i beslut, låter sig därför svårligen göras.

Hajper menar att sanktionsavgiften är för hög bl.a. på grund av följande. Sanktionsavgiften är oproportionerlig med hänsyn till dels hur överträdelser av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) bedöms, dels i förhållande till överträdelsernas allvar och omfattning och dels utifrån tidigare beslut som meddelats gällande överträdelser av bonusbestämmelsen. Överträdelserna är inte av så allvarlig natur som Spelinspektionen gjort gällande, vilket framgår bl.a. av Spelinspektionens långa handläggningstid. Spelinspektionen har inte heller i tillräcklig mån beaktat förmildrande omständigheter såsom att överträdelserna har upphört, inte har upprepats och inte heller kommer att upprepas samt att bolaget har varit behjälpligt under utredningen och gjort mycket stora ansträngningar för att ge Spelinspektionen ett adekvat underlag. Därtill har Spelinspektionen inte beaktat att bonusbestämmelsen är otydligt utformad och att stor oklarhet rådde kring tolkningen av bestämmelsen vid tidpunkten för de aktuella händelserna och att Spelinspektionen har underlåtit att fastställa tydliga villkor, vilket bör vara en väsentligt förmildrande faktor.

Hur regleringen ser ut i penningtvättslagen medför enligt förvaltningsrätten inte att den här aktuella sanktionsavgiften ska anses vara oproportionerlig. Inte heller vad bolaget anför om bonusbestämmelsens utformning och att

Spelinspektionen inte hade gett spelbranschen några tydliga besked om sin tolkning av densamma ska beaktas när sanktionsavgiften fastställs.

Hajper framhåller gällande allvarligheten att det är fråga om två spelare som ett begränsat antal dagar fått bonusar och menar att överträdelserna därmed inte har pågått oavbrutet i tre månader. Förvaltningsrätten anser att oavsett hur man definierar en överträdelser varaktighet ska de omständigheter som lyfts beaktas vid den sammantagna bedömning som ska göras. Förvaltningsrätten konstaterar i detta sammanhang att det som utgångspunkt inte kan anses proportionerligt att besluta om en viss avgift för varje dag som en överträdelse pågår och sedan multiplicera detta, utan att en sammantagen bedömning måste göras där en överträdelser varaktighet är en faktor som ska beaktas.

Det har varken utretts eller påståtts att lämnandet av bonusar skett systematiskt till spelare med samma spelbeteende under liknande omständigheter.

Förvaltningsrätten har därför att utgå från att det varit fråga om enskilda händelser som skett vissa dagar under en period om tre månader. Detta talar för att en något mildare sanktionsavgift ska beslutas än i ett fall där det står klart att en licenshavare har lämnat bonusar till sina kunder i större omfattning. I sammanhanget måste dock beaktas att Hajper i detta fall även brustit i sin omsorgsplikt. Vad bolaget har anfört om Spelinspektionens handläggningstid och vilka handläggningsåtgärder som Spelinspektionen vidtog respektive inte vidtog anser förvaltningsrätten inte på något sätt påverkar bedömningen av allvarligheten.

Spelinspektionen menar att bolagets särdeles utstuderade förfaringssätt – att genom direkt kommunikation uppmuntra till fortsatt spel – medför att överträdelserna är särskilt allvarliga. Förvaltningsrätten anser att det är fråga om allvarliga överträdelser men att det sammantaget inte kan sägas att överträdelserna är särskilt allvarliga i den mening som Spelinspektionen gör gällande. Vid denna bedömning beaktar rätten utöver vad som angetts ovan

särskilt hur bolaget formulerat sig i sin kommunikation med spelarna, och att det inte skett något särskild eller påtryckande uppmuntran till fortsatt spelande, även om bonusarna spelarna fått i sig utgör sådan uppmuntran.

Det är klarlagt att bolaget upphörde med överträdelserna på eget initiativ när Spelinspektionen meddelade sina första beslut om ingripanden på grund av bonuserbjudanden, flera månader innan inspektionen inledde sin tillsyn mot bolaget. Detta ska, liksom det faktum att bolaget samarbetat väl med tillsynsmyndigheten, beaktas som en förmildrande omständighet (se prop. 2017/18:220 s. 352).

Mot bakgrund av överträdelsernas allvarsgrad och omfattning samt med beaktande av de ovan angivna förmildrande omständigheterna och bolagets GGR för år 2019 och den vinstreducering som då sker bedömer förvaltningsrätten att en sanktionsavgift om 40 miljoner kr är såväl skälig som proportionerlig.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten finner att Hajper har överträtt förbudet mot att lämna bonusar utöver det första speltillfället och brustit i sin omsorgsplikt.

Överträdelserna är allvarliga och det saknas skäl att avstå från ett ingripande.

Spelinspektionen hade därför skäl att meddela bolaget en varning. Det saknas skäl att avstå från att ta ut en sanktionsavgift i samband med denna varning.

Förvaltningsrätten anser dock att en sanktionsavgift om 40 miljoner kr får anses vara väl avvägd med hänsyn till omständigheterna i detta mål.

Överklagandet ska därför bifallas delvis på detta sätt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Olof Danielsson
rådman

I avgörandet har nämndemännen Per Andersson, Anita Grundström och Bo Jörstål deltagit. Föredragande jurist har varit Isabella Lejdborg.

Datum 2021-02-17
Diarienummer 19Si2710

1(17)

Hajper Ltd
Level 3 Spinola Park
SPK 1000 St Julian's

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

INKOM: 2021-03-09
MÅLNR: 1869-21
AKTBIL: 5

Varning och sanktionsavgift – bonuserbjudanden

Beslut (att meddelas den 17 februari 2021 kl. 08.00)

1. Spelinspektionen meddelar, med stöd av 18 kap. 12 § andra stycket spellagen (2018:1138), Hajper Ltd, C87790, en varning.
2. Spelinspektionen beslutar, med stöd av 19 kap. 10 § spellagen, att Hajper Ltd ska betala en sanktionsavgift om 50 000 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Ärendet

Den 20 december 2018 beviljades Hajper Ltd licens för att tillhandahålla kommersiellt onlinespel och vadhållning enligt spellagen från och med den 1 januari 2019. Hajper Lts licens omfattar tillhandahållande av spel på webbplatsen www.hajper.com. Licensen gällde till och med den 31 december 2020.

Licenstagningen begränsades till två år mot bakgrund av att särskild uppföljning ansågs nödvändig för att säkerställa att Hajper Ltd hade förmåga att upprätthålla de funktioner och rutiner som krävs för att spelverksamheten ska bedrivas i enlighet med de krav som ställs i regelverket. Denna bedömning gjordes mot bakgrund av att den uppdelning av spelverksamheten som bolaget då valt (med åtta nystartade licenssökande bolag i Sverige) kunde antas försvåra för bolaget att leva upp till kraven i spellagen. Spelinspektionens beslut om licens med begränsad licenstagning överklagades av Hajper Ltd men överklagandet avslogs inledningsvis av förvaltningsrätten och därefter av kammarrätten (se Kammarrätten i Jönköpings dom den 20 oktober 2020 i mål nr 3440-19). Domen har vunnit laga kraft.

Därefter har Hajper Ltd genom beslut den 17 december 2020 beviljats nya licenser för kommersiellt onlinespel och vadhållning. De nya licenserna gäller från och med den 1 januari 2021 till och med den 31 december 2025.

Med anledning av de omständigheter som legat till grund för den förkortade licenstiden i beslutet från december 2018, tillsammans med klagomål som kommit in gällande Hajper Ltd och övriga bolag som då ingick i samma koncern, beslutade Spelinspektionen i oktober 2019 att inleda tillsyn mot Hajper Ltd.

I skrivelse daterad den 22 oktober 2019 begärde Spelinspektionen att Hajper Ltd skulle besvara vissa frågor avseende bolagets organisation. Den 29 november 2019 kom Hajper Ltd in med ett yttrande där bolaget besvarade Spelinspektionens frågor och beskrev det organisatoriska upplägget för de delar som Spelinspektionen hade begärt information om. Den 14 februari 2020 kom Hajper Ltd in med ännu ett yttrande där bolaget ytterligare redogjorde för de organisatoriska delar som Spelinspektionen ställt följdfrågor om. Ärendet skrivs i den delen av från vidare handläggning av skäl som framgår nedan (se under Spelinspektionens bedömning).

Den 15 januari 2020 begärde Spelinspektionen att Hajper Ltd – med anledning av de svar som tidigare lämnats av bolaget – skulle komma in med ytterligare uppgifter, däribland spelhistorik och en beskrivning av vidtagna åtgärder för två utpekade spelkunder. De uppgifter om spelarna som efterfrågades avsåg tidsperioden från den 1 januari 2019 till den 15 januari 2020. Om någon av spelarna hade blivit kund efter den 1 januari 2019 så begärdes uppgifter från och med det datum då spelaren blev kund hos Hajper Ltd.

Den 17 februari 2020 kom Hajper Ltd in med de begärda uppgifterna om spelkunderna och den 13 mars 2020 kom bolaget in med kompletterande uppgifter avseende den kommunikation som skett mellan bolaget och spelkunderna. De uppgifter som Hajper Ltd skickade in gällande spelkunderna behandlas nedan.

I yttrande daterat den 13 mars 2020 har Hajper Ltd anfört i huvudsak följande. Under den första delen av 2019 har det funnits otydligheter när det gäller tolkningen av bonusregleringen och frågan har varit omdiskuterad på den svenska spelmarknaden. Koncernen som Hajper Ltd ingår i har uppmuntrat branschföreningen BOS att söka förtydligande och vägledning från

Spelinspektionen. Spelinspektionen har i en skrivelse daterad den 19 februari 2019 kommunicerat till branschen att myndigheten inte hade för avsikt att ge ut någon ytterligare rättslig vägledning, inte hade för avsikt att ge en uttömmande definition av begreppet "bonus", att det var upp till de licenserade aktörerna att tolka regleringarna och att tolkningen av bonusbestämmelsen skulle etableras utifrån beslut från myndigheten samt genom praxis. Spelinspektionen har i den nämnda skrivelsen angett att myndighetens bedömning är att cashback, återbetalning, lägre spelavgifter och liknande kan ses som en bonus om det handlar om ekonomiska incitament som är direkt kopplade till spelet. Spelinspektionens tolkning av bonusregleringen har inte tydliggjorts förrän beslutet mot NGG Nordic Ltd den 26 juni 2019. Spelinspektionens beslut om överträdelser av bonusregleringen har överklagats till förvaltningsrätten som ännu inte har meddelat dom, varför det inte finns någon praxis avseende tolkningen av bonusregleringen i spellagen.¹

I sitt yttrande daterat den 13 mars 2020 uppgav Hajper Ltd att det kan ha förekommit gåvor till bolagets kunder under första delen av 2019. Hajper Ltd har anfört att detta var i linje med den marknadspraxis som fanns vid tidpunkten samt i linje med tolkningen av bonusreglerna enligt spellagen. Vidare uppgav Hajper Ltd att inga gåvor hade getts sedan Spelinspektionens förtydligande kring tolkningen av lagstiftningen gjordes under sommaren 2019.

Med anledning av att de uppgifter som framkommit i ärendet gav anledning att misstänka att bonus hade erbjudits i strid med spellagens bonusbestämmelse underrättades Hajper Ltd den 7 september 2020 om att Spelinspektionen avsåg att även utreda om Hajper Ltd hade överträtt bonusbestämmelserna i spellagen. Hajper Ltd gavs mot den bakgrunden tillfälle att komma in med de eventuella ytterligare uppgifter som bolaget önskade anföra gällande frågan om eventuella bonusar i strid med spellagen.

I yttrande daterat den 5 oktober 2020 har Hajper Ltd anfört följande i huvudsak. Eftersom spellagen är en ramlag finns det bestämmelser i lagen som har ett betydande tolkningsutrymme, exempelvis förblir definitionen och tolkningen av bonusbegreppet oklar till dess praxis har etablerats alternativt till dess

¹ Dom har sedermera meddelats genom Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 15 december 2020 i mål nr 6191-19.

Spelinspektionen har publicerat ett ställningstagande eller meddelat ett tillsynsbeslut i frågan. I samband med införandet av spellagen publicerade Spelinspektionen inga riktlinjer avseende hur aktörerna skulle tolka definitionen av bonusbegreppet, varför definitionen av bonus var oklar för marknadens aktörer under första halvåret 2019. Hajper Ltd hade därför endast definitionens ordalydelse enligt lagstiftningen att förhålla sig till vid tidpunkten. Definitionen av en bonus enligt 2 kap. 3 § 3 p. spellagen "en rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet". Definitionen av rabatt enligt ordalydelsen är ett avdrag på något som har ett förutbestämt pris (se SAOL) och ett ekonomiskt incitament är en monetär anledning för någon att utföra en viss handling. Den rabatt eller ekonomiska incitament som erbjuds av licensinnehavaren måste också vara direkt kopplad till spelet. För att bonusbestämmelserna i spellagen ska vara tillämpliga behöver båda rekvisiten vara uppfyllda. Hajper Ltd har till Spelinspektionen förtydligat att vad som benämns som "SUPPLEMENTARY_DEPOSITS" i transaktionshistoriken beträffande de utvalda spelkunderna inte har utgjort vinster i enlighet med vinstplanen för ett specifikt spel. Hajper Ltd har, under en begränsad tid, gett ut gåvor till kunder i form av insättningar av pengar på kunders spelkonto, så kallade "penninggåvor", samt gratissnurr ("free spins"). Definitionen av en gåva är enligt Hajper Ltd en överföring av äganderätten till något utan att mottagaren ger något i gengäld, en så kallad frivillig äganderättsöverlåtelse eller förmögenhetsöverföring utan krav på motprestation. Penninggåvor till kundernas spelkonton skiljer sig från vad som kallas cashback i spelbranschen eftersom cashback normalt sett är en återbetalning av en andel av kundernas förluster eller insättningar under en viss tidsperiod och de kommuniceras typiskt sett till kunderna i förväg. Cashback förenas generellt sett därtill med ett omsättningskrav. De penninggåvor som Hajper Ltd har gett ut har inte kommunicerats till kunderna i förväg och de har inte varit förenade med några spel- eller omsättningskrav eller andra motprestationer. Penninggåvorna har följaktligen inte utgjort vare sig en rabatt eller ett ekonomiskt incitament då de inte varit förenade med någon form av krav på motprestation från kunden. Gåvorna kan vidare inte anses vara direkt kopplade till spelet. Free spins har getts till kunderna på samma grunder. Free spins har inte kommunicerats till spelarna i förväg och har inte krävt någon motprestation vare sig före eller efter mottagandet och de kan därmed inte betraktas som en rabatt eller ett

ekonomiskt incitament vilket i sin tur innebär att rekvisiten i bonusdefinitionen inte heller i detta avseende är uppfyllda.

Sammanfattningsvis anser Hajper Ltd att utgivandet av penninggåvorna och free spins varit förenligt med det regelverk som bolaget har att förhålla sig till och det har inte stridit mot bonusbestämmelserna i spellagen. Hajper Ltd har dock valt att avstå från att ge ut någon form av gåvor till sina kunder sedan sommaren 2019, och tills dess att rättsläget tydliggjorts och frågan blivit slutligt prövad i domstol.

Närmare om granskningen av spelkunderna

Av de uppgifter som Spelinspektionen har begärt in gällande spelhistorik för de två utvalda spelkunderna framgår i huvudsak följande.

Spelare A

Den aktuella spelaren har mottagit insättningar från Hajper Ltd till sitt spelkonto som är märkta "SUPPLEMENTARY_DEPOSIT" i transaktionshistoriken. Spelare A har mottagit sådana insättningar den 1 april 2019 om 4 000 kronor, den 3 april 2019 om 500 kronor och sedan ytterligare 2 500 kronor senare samma dag samt den 8 april 2019 om 400 kronor. Sammanlagt har spelare A således mottagit 7 400 kronor från Hajper Ltd under den granskade perioden.

Av kommunikationen mellan Hajper Ltd och spelare A framgår även att Hajper Ltd har erbjudit gratisspel, s.k. free spins, till spelare A den 11 januari 2019 och den 4 april 2019. Hajper Ltd har enligt kommunikationen även erbjudit gratisspel, s.k. free bet, till spelare A den 19 februari 2019, den 27 februari 2019 och den 12 mars 2019.

De beskrivna insättningarna framgår även av den e-postkommunikation som skett mellan spelare A och Hajper Ltd och som bl.a. innehåller följande.

Den 1 april 2019 skickar Hajper Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:
Hej NN, Tack för ditt svar. Jag såg att 4000 SEK sattes in (utagsbara pengar) som jag lovade och att du har loggat in och nyttjat pengarna därefter. Jag vill fortsättningsvis önska dig varmt välkommen att höra av dig till oss på lojalitetsavdelningen om du har några

frågor eller behöver hjälp med någonting. Vill även passa på att se efter med dig om du har någon favoritsport och favoritlag, liksom har du någon särskild hobby? Känner du att det finns något som saknas hos oss eller något du tycker att vi kan förbättra? Dina synpunkter och tankar är mycket uppskattade för oss och jag hoppas du känner dig välkommen att ta kontakt med mig när som helst. Jag är bara glad att höra från dig! Jag önskar dig en fortsatt trevlig vecka och hoppas vi hörs inom kort.

Den 3 april 2019 skickar spelare A följande e-postmeddelande till Hajper Ltd:
Hej, Har ni möjligheten att peta in någon mer bonus/gåva på mitt konto? Spelandet har inte gått så bra dom senaste dagarna så skulle verkligen uppskattas.

Den 3 april 2019 skickar Hajper Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:
Hej NN, Jag har tittat på ditt konto och du kommer få 500kr i cash som är uttagsbara när du vill. Hoppas du får en trevlig onsdag! Ta gärna kontakt med oss igen om du skulle ha några ytterligare frågor.

Den 3 april 2019 skickar spelare A följande e-postmeddelande till Hajper Ltd:
Hej XX, Vill inte låta otacksam men jag hade hoppats på lite mer faktiskt. Hur mycket är jag back totalt hos Hajper?

Den 3 april 2019 skickar Hajper Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:
Hej NN, Tack för att du svarar så snabbt. Efter att ha gått igenom ditt konto och sett den lojalitet du uppvisat mot oss, samt efter att ha gjort en ny bedömning gällande en gåva från vår sida så hoppas jag det kan glädja med en gest av uppskattning från vår sida på 2500 SEK i uttagsbara pengar. Detta kommer in på ditt konto inom en timmes tid. Skulle det vara något du funderar på eller behöver hjälp med så känn dig välkommen att kontakta oss igen här på lojalitetsavdelningen när som helst. Ha en fortsatt trevlig onsdag!

De beskrivna gratisspelen framgår av den SMS-kommunikation som skett mellan spelare A och Hajper Ltd och som bl.a. innehåller följande.

Den 11 januari 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare A:
Hej! Du kan ha upplevt tekniska problem hos oss. Din kompensation: 10 free spins på Gonzo's Quest. www.hajper.com 18+, spelpaus.se, avreg. via kontoinställningar

Den 19 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare A:
Äntligen Swish på Hajper! Det vill vi fira. Du har nu ett free bet på CL till värde av 250 kr. www.hajper.com - 18+, spelpaus.se, avreg. via kontoinställningar

Den 27 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare A:
Varsågod - du har ett 100 kr livespel på Real-Barca ikväll! Läs mer: <https://kort.site/L1dtY> www.hajper.com - 18+, spelpaus.se, avreg via kontoinställningar

Den 12 mars 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare A:
Juve eller Atletico? Bayern eller Liverpool? Här får du ett 100 kr freebet på Champions League! www.hajper.com - 18+, spelpaus.se, avreg via kontoinställningar

Den 4 april 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare A:
Hundratals spel uppgraderade. Du har 5 spins här: bit.ly/2WQC6Jj www.hajper.com - 18+, spelpaus.se, avreg via kontoinställningar

Spelare A har i kommunikationen med Hajper Ltd uppgett att denne har ett spelberoende och att gåvorna som Hajper Ltd har delat ut till spelaren har triggat dennes spelbegär. Den beskrivna kommunikationen har följande innehåll.

Den 6 juli 2019 skickar spelare A följande e-postmeddelande till Hajper Ltd:
Hej, Jag är spelberoende och har sedan några månader gått hos en stödgrupp för spelberoende samt såklart även spärrat mig via spelpaus. Under min tid jag spelade hos er efter nya lagen som trädde i kraft 1 januari 2019 så har jag fått cash gåvor av er vilket inte är lagligt enligt spelinspektionen. Därav kräver jag tillbaka samtliga mina insättningar minus uttag jag har gjort hos er efter. Dessa gåvor har jag fått av eran lojalitetsavdelning som jag har mejlkonversationer på. Hoppas verkligen ni ser allvarligt på detta och ansvarsfullt spelande och betalar tillbaka mig summan. Vänligen bekräfta att ni mottagit mitt ärende.

Den 15 juli 2019 skickar spelare A följande e-postmeddelande till Hajper Ltd:
Hej, Saknar återkoppling. Ni har brustit i omsorgsplikten då ni istället för att begränsa mig gett mig gåvor istället som har triggat mitt spelbegär.

Den 8 augusti 2019 skickar Hajper Ltd följande e-postmeddelande till spelare A:
*Hej NN, Mitt namn är XX och jag arbetar som senior kundtjänstmedarbetare här på Hajper. Jag kontaktar dig idag, den 9:e augusti 2019, angående det klagomål som vi mottagit från dig per e-post den 6:e juli innevarande år.
Jag vill inledningsvis tacka för de tålmod som du uppvisat medan ditt ärende handlagts, då vi vid denna typ av ärendet kan behöva involvera andra avdelningar, såväl interna som externa, kan detta tyvärr medföra längre svarstid.
Vi som licenshavare är endast tillåtna att ge våra kunder en välkomstbonus. Denna välkomstbonus har kunden möjlighet att aktivera innan de haft sitt första speltillfälle hos Hajper, där villkoren för bonusen kan se olika ut. Vi har under våren utvärderat flertalet olika alternativ för att visa vår uppskattning till dig som kund, dock alltid utan omsättnings-, insättnings- eller andra spelkrav.
Utöver din välkomstbonus har du ej mottagit någon ytterligare bonus, däremot kan jag bekräfta att du mottagit gåvor från oss. Då du ej mottagit någon bonus, utöver din välkomstbonus, kommer en återbetalning ej att beaktas i detta fall.
Jag skulle vilja rekommendera dig att läsa nedanstående länkar, som innehåller användbar information om vart du kan vända dig för att få ytterligare stöd och hjälp vid behov.*

www.stodlinjen.se

www.spelberoende.se

www.gamblingtherapy.org/sv

Via spelpaus, som är ett verktyg från spelinspektionen, kan du spärra dig hos samtliga aktörer med svensk spellicens.

Det framgår av underlaget i ärendet att Hajper Ltd den 15 mars 2019 ändrade risknivån för spelare A från 1 till 3 och att Hajper Ltd den 24 mars 2019 ändrade risknivån för spelare A från 3 till 4.

Spelare B

Den aktuella spelaren har mottagit insättningar från Hajper Ltd till sitt spelkonto som är märkta "SUPPLEMENTARY_DEPOSIT" i transaktionshistoriken. Spelare B har mottagit sådana insättningar den 14 februari 2019 om 500 kronor, den 15 februari 2019 om 2 500 kronor, den 25 februari 2019 om 4 000 kronor och sedan ytterligare 2 000 kronor senare samma dag, den 27 februari 2019 om 1 500 kronor samt den 6 mars 2019 om 3 000 kronor. Sammanlagt har spelare B således mottagit 13 500 kronor från Hajper Ltd under en granskade perioden.

Av kommunikationen mellan Hajper Ltd och spelare B framgår även att Hajper Ltd har erbjudit gratisspel, s.k. free spins, till spelare B den 1 mars 2019.

De beskrivna insättningarna framgår även av den e-postkommunikation som skett mellan spelare B och Hajper Ltd och som bl.a. innehåller följande.

Den 14 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande e-postmeddelande till spelare B:
Hej! Hoppas allt är bra med dig! För att fira alla hjärtans dag så har jag ordnat en cash gåva till dig som kommer in på ditt Hajper-konto inom ett par timmar. De är helt uttagsbara direkt såklart. Om du har några funderingar så är du varmt välkommen att kontakta oss igen via mail eller chatt. Ha en fin dag!

Den 14 februari 2019 skickar spelare B följande epostmeddelande till Hajper Ltd:
Jag har förlorat mer än 100000 kr hos er och ni ger mig en cashbonus på 500 kr? Det är ofattbart. Vill ni ha tillbaka mig som kund får ni visa betydligt bättre goodwill, det här är löjligt, ni ger en person som tryckt in tiotusentals kronor i omgångar en cashbonus på 500 kr???? Dessutom, såklart, för dessa 500 kr spelade jag 50 st 10 kr snurr och vann inte en krona. Detta är inte lojalitet, bara ett sätt att försöka få tillbaka mig att spela hos er utan att bjuda på någonting. Visa att ni uppskattar mig på riktigt istället!

Den 15 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande epostmeddelande till spelare B:
Hej NN, Tack för att du svarar. Måste säga att det är tråkigt att höra hur du känner. Vi hade ett utskick igår och det gick ut till flera spelare som vi värderar extra hos oss. Det var givetvis inte vår mening att göra dig upprörd genom att ge något tillbaka. I övrigt vill jag fråga dig om du känner att det finns något som saknas eller något du tycker att vi kan förbättra? Vill även passa på att se efter med dig om du har någon favoritsport och favoritlag, liksom har du någon särskild hobby? Avslutningsvis kan jag säga att jag sett till att du lite senare idag får krediterat 2500 SEK till ditt konto. Det är pengar som är helt uttagsbara direkt. Hoppas detta finner dig väl. Dina synpunkter och tankar är mycket uppskattade för oss jag hoppas du känner dig välkommen att ta kontakt med oss på lojalitetsavdelningen när som helst. Jag önskar dig en trevlig helg så hoppas jag vi hörs inom kort!

Den 25 februari 2019 skickar spelare B följande epostmeddelande till Hajper Ltd:
Hej XX, Ja du, man förlorar precis varje gång. Nu har jag lagt ytterligare 50000 kr hos er, balansen är extremt dålig, det är ju inte så att man bara kan sitta och ge bort alla pengar varenda spel :-) nu är det läge att du ger mig åtminstone 20% cashback på den här förlusten.

Den 25 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande epostmeddelande till spelare B:
Hej NN, Tack för mejlet. Hoppas det är bara bra med dig och att du hade en trevlig helg. Jag har precis sett till så att 4000 SEK blev tillagt på ditt konto i helt uttagsbara pengar. Kan inte göra mer just för närvarande men vi skulle kunna kika igen på torsdag eller fredag exempelvis :). Ta gärna kontakt med mig igen om du behöver min hjälp med någonting. Ha en trevlig ny vecka framför dig!

Den 25 februari 2019 skickar spelare B följande epostmeddelande till Hajper Ltd:
Jag har förlorat mer än 50000 kr idag, och, som ni så väl vet, jag förlorar varje gång. 4000 kr är för dåligt, det är inte ens 10%, då byter jag casino. Jag ska ha 20% med min omsättning och dessa ständiga förluster, annars kan ni glömma mig.

Den 25 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande epostmeddelande till spelare B:
Hej NN, Tack för ditt svar. Jag har sett att du spelat på idag med som du säger. Jag har ordnat 2000 SEK till nu som kommer in inom närmsta 30-40 minuterna på ditt konto. Jag kan dock inte göra mer då jag måste följa företagets utsatta riktlinjer för mig som koordinator och detta är maxnivån. Jag hoppas ändå att detta finner dig väl. Du kan ta ut dessa pengar direkt om du önskar. Önskar dig en trevlig eftermiddag och varmt välkommen att kontakta oss igen när som helst!

Den 27 februari 2019 skickar Hajper Ltd följande epostmeddelande till spelare B:
Hej NN, Tack för ditt mejl. Det är hemskt tråkigt att du känner dig upprörd på oss och att du kanske vill lämna skutan. Du är alltid lika varmt välkommen tillbaka när som helst om du skulle ändra dig i framtiden men jag kan dessvärre inte ge mer nu.

Jag tar hemskt gärna ett par minuter med dig över telefon där jag kan få fråga dig ett par frågor och samtidigt förklara varför jag inte ger gåvor från oss varje dag och vad som gäller efter licensen. Känner du starkt att du vill ta en paus eller sluta spela för att det påverkar dig med stress eller frustration så är det en väldigt bra idé att ta en paus från spelandet en period. Det är både nyttigt och viktigt att känna efter om det är underhållning och nöje än eller om det blivit ett tidsfördriv som bara kostar mer än vad man känner att man har lust att riskera förlora. Jag rekommenderar även varmt att du kikar på din sida öfransvarfullt spelande och ställer in gränser där. På så sätt är du säker på att det är du som behåller kontrollen över ditt spelande, oavsett hur det går från gång till gång. Jag ger något max två gånger per vecka, fördelen med det är att istället för flera små portinoerade gåvor så kan man få lite extra emellanåt vilket bara är roligare. Skulle du ha spenderat och förlorat mer och jag redan givit ett par gånger så självklart tar jag med det i beräkningen vad du spelat för sedan förra gången. Jag hoppas du förstår att jag finns här för dig och mer än gärna hade lagt till hur som helst och hur mycket som helst men jag har regler att följa noggrant, men idag gör jag ett undantag och har sett till så du får 1500 SEK i uttagsbara pengar direkt, på kontot inom 45 minuter. Hoppas det finner dig väl. Ha en fin dag så hoppas jag vi hörs igen inom kort!

Den 6 mars 2019 skickar Hajper Ltd följande epostmeddelande till spelare B:
Hej NN, Tack för dina mejl. Vänligen har jag gett dig min personliga åsikt och återigen vill jag upprepa att det är på eget ansvar du spelar om pengar och hur mycket du väljer att förlora och riskera. Om det är så att du känner att du förlorar för mycket eller rent av mer än du vill från början så vill jag att du ger det en chans att överväga att ställa in gränser eller ta en paus från spelandet. Mina kontorstider är 08 till 17 eller ibland 09-18 och om du skickar precis innan jag lämnar så får du svar när jag har möjlighet igen och kan nå systemet. Jag har sett till så 3000 SEK i helt uttagsbara pengar lägga till på ditt konto inom den närmsta kvarten här och hoppas det finner dig väl. Ta gärna kontakt med oss igen om du skulle ha några ytterligare frågor.

Det beskrivna gratispelet framgår av den SMS-kommunikation som skett mellan spelare B och Hajper Ltd och som har följande innehåll.

Den 1 mars 2019 skickar Hajper Ltd följande SMS till spelare B:
Nu har Golden Grimoire släppts på Hajper! 100 free spins på spelet väntar på ditt konto. www.hajper.com - 18+, spelpaus.se, avreg via kontoinställningar

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Med spel avses lotteri, vadhållning, kombinationsspel och pyramidspel (2 kap. 1 § spellagen).

Med bonus avses rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet (2 kap. 3 § spellagen). En licenshavare får endast vid det första tillfället då en spelare spelar på något av licenshavarens spel erbjuda eller lämna en bonus (14 kap. 9 § spellagen).

En licenshavare ska säkerställa att sociala och hälsomässiga hänsyn iakttas i spelverksamheten för att skydda spelare mot överdrivet spelande och hjälpa dem att minska sitt spelande när det finns anledning till det (omsorgsplikt). I omsorgsplikten ingår att motverka överdrivet spelande genom fortlöpande kontroll av spelbeteende (14 kap. 1 § spellagen).

Om licenshavaren åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelmyndigheten ingripa. Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas. Om det är tillräckligt kan en anmärkning eller varning meddelas. Spelmyndigheten får avstå från ingripanden, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om licenshavaren vidtar rättelse (18 kap. 12 § spellagen).

Om en licenshavare tilldelas en anmärkning eller varning får Spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen). Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen har skett under licenshavarens första verksamhetsår får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen (19 kap. 13 § spellagen).

När sanktionsavgiftens storlek bestäms, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelmyndigheten får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § spellagen).

Spelinspektionens bedömning

Med bonus avses som framgått ovan enligt 2 kap. 3 § 3 spellagen rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som är direkt kopplat till spelet. Den direkta kopplingen till spelet kan enligt Spelinspektionen se ut på olika sätt. Den kan

exempelvis ske genom att ett erbjudande lämnas på en licenshavares webbplats där spelet bedrivs. Om det krävs deltagande i spelet för att ta del av ett erbjudande utgör detta en annan direkt koppling till spelet. Det kan också uppstå en direkt koppling till spelet om erbjudandet i sig självt ett spel, exempelvis vid gratisspel såsom s.k. free spins.

För det fall kravet på direkt koppling till spelet sätts så högt att erbjudandet måste vara kopplat till en enskild insats, omsättning eller annan aktivitet inne i ett enskilt spel, finns det enligt Spelinspektionen en risk för att det intresse som reglerna om bonuserbjudanden ska skydda på ett enkelt sätt kan kringgå genom att licenshavaren ger spelarna erbjudanden och förmåner i andra former. Det skulle underminera regleringens effektivitet och äventyra det skyddsintresse som regeln ska bidra till att värna, nämligen att motverka överdrivet spelande hos personer som kan vara i riskzonen för problemspelande. Det kan enligt Spelinspektionen inte ha varit lagstiftarens avsikt.

Mot den angivna bakgrunden anser Spelinspektionen att det för en direkt koppling till spelet – och således en bonus i spellagens mening – är tillräckligt att erbjudandet har tillkommit som en direkt följd av spelarens kundrelation med licenshavaren genom ett registrerat spelkonto, även om erbjudandet inte kräver en insats eller omsättning i ett visst spel. En sådan tillämpning av bestämmelserna är enligt Spelinspektionen också förenlig med utformningen av såväl bestämmelserna som förarbetena till spellagen. Spelinspektionen anser inte heller att en sådan tolkning av begreppet skulle strida mot lagens ordalydelse. Således anser Spelinspektionen att varje erbjudande om rabatt eller liknande ekonomiskt incitament som härrör ur kundrelationen mellan licenshavaren och spelaren kan utgöra en bonus i spellagens mening.

Spelinspektionens tolkning av bonusbestämmelsens innebörd och räckvidd har också bekräftats genom ett antal avgöranden från Förvaltningsrätten i Linköping (domar den 15 juni 2020 i mål nr 4728-19, 4792-19, 5341-19 och 5350-19). Förvaltningsrätten uttalade i domarna bl.a. att syftet med bonusbestämmelsen, liksom av den allmänspråkliga definitionen, får anses innebära spel i generell bemärkelse. Det behöver således inte vara fråga om att det måste finnas en direkt koppling till ett utpekat spel i direkt tidsmässig anslutning till ett speltillfälle. Definitionen i 2 kap. 3 § 3 spellagen måste enligt domstolen dock

anses syfta till att tydliggöra att det inte kan vara fråga om att anse att sådant som inte har ett direkt samband till spelandet på licenshavarens plattformar ska anses utgöra en otillåten bonus.

Förvaltningsrätten uttalade vidare, såvitt avser gratisspinn och gratisspel, att även gratisspel och gratisspinn utgör bonusar i spellagens mening. Utifrån det bonusbegrepp som rätten hade redogjort för saknas möjlighet att anse att en gåva, om den är kopplad till spelande på bolagets plattform, inte är en bonus i spellagens mening. Tvärtom är det något som tydligt tilldelas spelaren utöver vad som annars gäller.

Spelinspektionens bedömning av bonusbestämmelsen och bonusbegreppets räckvidd har dessutom bekräftats i ytterligare avgöranden (se bl.a. Förvaltningsrätten i Linköpings dom den 15 december 2020 i mål nr 6032-19 där det också hänvisas till bedömningar av bonusbegreppet som gjorts av Kammarrätten i Jönköping (dom den 15 oktober 2020 i mål nr 3745-19).

Det sagda innebär enligt Spelinspektionen sammanfattningsvis att tillämpningen av bonusbegreppet i 14 kap. 9 § spellagen innebär att utgångspunkten får anses vara att alla värdeöverföringar från ett spelbolag till en spelare som inte kan härledas till en vinstplan för ett spel eller i övrigt utgör vinst i spelet kan utgöra en bonus i spellagens mening. Om bonusen inte endast erbjuds första gången spelaren spelar på något av licenshavarens spel är utgångspunkten vidare att det handlar om en otillåten bonus.

Enligt Spelinspektionen framgår det av utredningen i ärendet att Hajper Ltd har gjort utbetalningar till de granskade spelkundernas respektive spelkonto som inte kan hänföras till vinstplaner eller i övrigt utgjort vinster i Hajper Ltds spel vid åtminstone tio olika tillfällen mellan den 14 februari 2019 och den 8 april 2019. I utdrag från Hajper Ltds kommunikation med spelkunderna beskrivs de aktuella utbetalningarna vidare som "cashgåvor" från bolaget eller som att bolaget har krediterat pengar till spelarens spelkonto och insättningar är märkta "SUPPLEMENTARY_DEPOSIT" i transaktionshistoriken. Detta är omständigheter som enligt Spelinspektionen med styrka talar för att utbetalningarna inte har utgjort vinster i spel. Hajper Ltd har dessutom på

uttrycklig fråga från Spelinspektionen angett att de aktuella utbetalningarna inte har utgjort vinster i spel.

Av utredningen i ärendet framgår även att Hajper Ltd har erbjudit gratisspel till spelkunderna vid åtminstone sex olika tillfällen mellan den 11 januari 2019 och den 4 april 2019.

Hajper Ltd har i sitt yttrande daterat den 13 mars 2020 angett att det kan ha förekommit utgivande av gåvor till bolagets kunder under första delen av 2019. Vidare har Hajper Ltd i yttrande daterat den 5 oktober 2020 meddelat att bolaget under en begränsad tid har gett ut gåvor till kunder i form av insättningar av pengar på kunders spelkonto, så kallade "penninggåvor", samt gratissnurr ("free spins").

Spelinspektionen anser att utbetalningarna och gratisspelen som ska bedömas i ärendet utgör rabatter eller ekonomiska incitament som är direkt kopplade till spel på Hajper Ltds plattform och att de därmed är bonusar. Utbetalningarna till spelarnas spelkonto och lämnandet av gratisspel är enligt Spelinspektionen nämligen något som ligger utöver vad som annars gäller för spelen och är att anse som belöningar eller en form av återbäring för att spelaren har spelat på Hajper Ltds plattform (jfr. Förvaltningsrätten i Linköpings uttalanden i dom den 15 juni 2020 i mål nr 4792-19, särskilt s. 5 f.). I och med att det handlar om utbetalningar till spelare som omsatt stora belopp på Hajper Ltds spel finns i detta ärende en mycket stark direkt koppling till spel på Hajper Ltds plattform. Bonusarna har lämnats till spelarna vid andra tillfällen än vid det första tillfället då spelarna har spelat på något av Hajper Ltds spel.

Spelinspektionen gör därmed bedömningen att Hajper Ltd har brutit mot bestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen i flera fall genom att lämna bonusar som inte endast avsett det första tillfället då en spelare spelat på något av bolagets spel.

Av utredningen i ärendet framgår vidare att Hajper Ltd under samma tidsperiod som bolaget har delat ut gåvor till spelaren som benämns spelare B i ärendet även i sin kontakt med denne har sett ett behov av att lämna upplysningar gällande egenåtgärder som spelaren kan vidta för att begränsa sitt spel. Vidare

framgår det av underlaget i ärendet att Hajper Ltd strax innan det att bolaget delade ut gåvor till spelaren som benämns spelare A i ärendet ändrade risknivån för spelare A från 1 till 3 den 15 mars 2019 och sedan ändrade risknivån ytterligare för spelare A från 3 till 4 den 24 mars 2019 – den 1 april 2019 betalade sedan Hajper Ltd ut en gåva om 4 000 kronor till spelarens spelkonto. Det ska även noteras att spelare A kort efter den aktuella tidsperioden har uppgett att denne lider av ett spelberoende och att gåvorna som Hajper Ltd har delat ut till spelaren har triggat dennes spelbegär. Spelinspektionen anser därför att det aktuella förfarandet från Hajper Ltd – där bolaget utifrån ett lojalitetsperspektiv delat ut gåvor till ovanstående två spelare som bolaget samtidigt har identifierat som sårbara – även inneburit att Hajper Ltd har brutit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen i förhållande till de aktuella spelarna.

När det gäller övriga delar av ärendet som avsett granskning av Hajper Ltds organisation har inte framkommit några omständigheter som tyder på annat än att Hajper Ltd har följt spelregleringen och villkoren i bolagets licenser. Mot den bakgrunden ska ärendet i dessa delar skrivas av från vidare handläggning.

Val av ingripande

Spelinspektionens bedömning enligt ovan är att Hajper Ltd har brutit mot bonusbestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen samt brutit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen. När det gäller frågan om bonuserbjudanden uttalade regeringen i förarbetena till spellagen bland annat följande.

Enligt regeringens bedömning kan begränsningar i rätten att erbjuda bonusar motiveras av hänsyn till skyddet av konsumenters hälsa. Att bonuserbjudanden lockar spelare med problem att fortsätta sitt spelande och upprätthåller spelandet på ett sätt som kan anses ohälsosamt är mycket problematiskt. Av detta skäl bör rätten att erbjuda bonusar begränsas. Ett totalt förbud kan däremot anses väl långtgående och oproportionerligt (prop. 2017/18:220, s. 155).

Lagstiftaren har alltså uppmärksammat de risker som spelare utsätts för genom bonuserbjudanden och valt att begränsa utrymmet för sådana strängt. Hajper Ltd har emellertid valt att erbjuda ett flertal bonusar till två spelare i strid mot

lagens begränsning och dessutom valt att göra det i direkt kommunikation med spelarna. Därigenom har spelarna enligt Spelinspektionen uppmuntrats särskilt att fortsätta spela. Såsom tidigare har nämnts framgår det av ärendet att Hajper Ltd under samma tidsperiod som bolaget delat ut gåvor till spelkunderna även i sin kontakt med en av spelarna (spelare B) har sett ett behov av att lämna upplysningar gällande egenåtgärder som spelaren kan vidta för att begränsa sitt spel. Det har i ärendet framkommit att Hajper Ltd strax innan det att bolaget delade ut gåvor till en av spelarna (spelare A) ändrade risknivån för denne från 1 till 3 och sedan ändrade risknivån ytterligare från 3 till 4. Dessutom har en av spelarna (spelare A) kort efter den aktuella tidsperioden uppgett att denne lider av ett spelberoende och att gåvorna som Hajper Ltd har delat ut till spelaren har triggat dennes spelbegär. Med hänsyn till att syftet med regleringen i 14 kap. 9 § spellagen är att skydda spelare, anser Spelinspektionen att överträdelsen av bonusbestämmelserna är allvarlig (prop. 2017/18:220, s. 352). Att överträdelsen skett på det ovan beskrivna sättet – dvs. i direktriad kommunikation med ovanstående två spelare – gör enligt Spelinspektionen överträdelsen särskilt allvarlig. Även om de överträdelser som konstaterats i ärendet rör två enskilda spelare är Spelinspektionen av uppfattningen att förfarandet är särdeles utstuderat och har – utöver att utgöra en överträdelse av bonusbestämmelsen i 14 kap. 9 § spellagen – även inneburit att Hajper Ltd har brustit i sin omsorgsplikt enligt 14 kap. 1 § spellagen i förhållande till de aktuella spelarna.

När det gäller den tidsperiod då bonusarna har lämnats konstaterar Spelinspektionen att det rör sig om minst sexton tillfällen mellan den 11 januari 2019 och den 8 april 2019, dvs. under ca tre månader. Vid en samlad bedömning handlar det enligt Spelinspektionen inte om en obetydlig tidsperiod.

Allvarliga överträdelser ska resultera i att licensen återkallas, om inte en varning anses tillräcklig. Vid bedömningen i det nu aktuella ärendet anser Spelinspektionen att det inte finns anledning att anta att Hajper Ltd framöver kommer att bryta mot reglerna om bonuserbjudanden, bl.a. mot bakgrund av att Hajper Ltd uppgett att bolaget inte gett ut gåvor till sina kunder sedan sommaren 2019. Det medför enligt Spelinspektionen att en varning får anses som ett tillräckligt ingripande.

Varningen ska förenas med en sanktionsavgift. När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, 19 kap. 15 § spellagen.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till bolagets omsättning i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp på som lägst 5 000 kr och som högst 10 procent av licenshavarens årsomsättning av det spel som licenserna omfattar, 19 kap. 13 § spellagen. Hajper Ltds bruttoomsättning för 2019 uppgick enligt inhämtade och med bolaget kommunicerade uppgifter från Skatteverket till 6 401 731 953 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 640 173 195 kronor. Spelinspektionen har även begärt in uppgift om Hajper Ltds GGR (Gross Gaming Revenue) för 2019, som enligt uppgift från bolaget uppgick till 232 687 997 kronor.

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek beaktar Spelinspektionen överträdelsernas allvar, hur länge de har pågått, Hajper Ltds omsättning samt uppgifterna om Hajper Ltds GGR. Spelinspektionen konstaterar att det har varit fråga om flera allvarliga överträdelser av spellagens bonusbestämmelse som pågått under en inte obetydlig tid, samt att det förfarande som Hajper Ltd tillämpat i förhållande till spelaren gjort överträdelsen särskilt allvarlig. Spelinspektionen bestämmer mot den bakgrunden sanktionsavgiften till 50 000 000 kronor.

Detta beslut har fattats av Spelinspektionens styrelse Per Håkansson, ordförande, Camilla Rosenberg, generaldirektör, Håkan Wall, Madelaine Tunudd, Andreas Prochazka, Fredrik Holmberg och Doris Högne Rydheim. Vid den slutliga handläggningen medverkade också avdelningschefen Patrik Gustavsson, chefsjuristen Johan Röhr, enhetschefen Nicklas Hjertonsson och utredaren Josefin Aronsson, föredragande.

Camilla Rosenberg

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.